

Viraston antamat lausunnot ajalla 01.12.2020 - 11.01.2021

244/03.00.00/2020, 247/00.04.00.01/2020, 204/10.02.03.00/2020, 242/00.04.00.01/2020,
54/10.02.04.00/2020

MH § 6

1) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja aluesuunnitteluasiantuntija Sanna Schroderus ovat 3.12.2020 antaneet Paltamon kunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO PALTAMON VEKARANNIEMEN JA ISON KÄRPPÄSAAREN RANTA-ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUKSESTA

Paltamon kunta on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa Vekaranniemen ja Ison Kärppäsaaren ranta-asemakaavamuutosta koskevasta kaavaehdotuksesta. Suunnittelualue sijaitsee noin 27 kilometriä kunnan keskustajamasta länteen Oulujärven ranta-alueella. Kaava-alue on noin 80 ha ja sen muuntamaton rantaviivan pituus on 6,6 km (muunnettua rantaviivaa 5,25 km).

Ranta-asemakaavan kaavamuutoksen tarkoituksena on tutkia mahdollisuudet osoittaa kaava-alueen rakennuspaikoille Paltamon kunnan rakennusjärjestyksen sallima rakennusoikeus. Ranta-asemakaavan kaavaehdotuksessa on osoitettu 32 omarantaista loma-asuntojen korttelialuetta. Rakennuspaikkojen määrä ja pääkäyttötarkoitus on säilynyt ennallaan voimassa olevaan kaavaan nähden. Kaavaehdotuksessa noin kolmasosaan rakennuspaikoista on lisätty rakennusoikeutta Paltamon nykyisen rakennusjärjestyksen sallima määrä. Voimassa olevan ranta-asemakaavassa rakennusoikeutta 3 840 k-m² on lisätty kaavaehdotukseen 1 560 k-m², jolloin kaavaehdotuksen rakentamisoikeus on yhteensä 5 400 k-m².

Ranta-asemakaavan alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Oulujärven rantayleiskaava. Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 32 §:n mukaan maakuntakaava ei ole oikeusvaikutteisen yleiskaavan eikä asemakaavan alueella voimassa muutoin kuin muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa.

Ranta-asemakaavan kaavaehdotus

Kainuun liitto esittää edelleen kaavaluonnoksesta 16.4.2020 annetun lausunnon mukaisesti tarkennettavaksi ranta-asemakaavan kaava-aineistoa seuraavasti:

Kainuun maakuntakaava 2020 on vahvistettu Valtioneuvostossa 29.4.2009 ranta-asemakaavan kaavaselostuksessa sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetun ympäristöministeriön sijasta.

Ranta-asemakaavan kaavaselostuksessa todetaan virheellisesti, että maakuntakaavoissa tai maakuntakaava 2030 ehdotuksessa alueelle ei

ole varsinaisia varauksia. Kainuun vaihemaakuntakaava 2030 on edennyt ehdotusvaiheesta seurantavaiheeseen ja se on saanut lainvoiman 26.2.2020. Kainuun voimassa olevassa maakuntakaavoituksessa suunnittelualaue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M) ja matkailun vetovoima-alueeksi (mv). Lisäksi aluetta koskevat voimassa olevissa maakuntakaavoissa annetut yleiset suunnittelumääräykset kuten rantojen käyttöä koskeva yleinen suunnittelumääräys. Kainuun liitto pyytää tarkentamaan ranta-asemakaavan kaavaselistusta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa maakuntakaavoituksen osalta.

Kainuun liitolla ei ole muuta huomautettavaa ranta-asemakaavan kaavaehdotukseen."

2) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja maankäyttöasiantuntija Martti Juntunen ovat 4.12.2020 antaneet Kainuun Prikaatille seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO VUOSANGAN JOHTOSÄÄNTÖLUONNOKSESTA

Kainuun Prikaati on pyytänyt Kainuun liiton lausuntoa Vuosangan ampuma- ja harjoitusalueen johtosääntöluonnoksesta sekä pyytänyt Kainuun liitolta ja Metsähallitukselta tietoa ampuma- ja harjoitusalueella olevista suojeltavista kohteista ja rajoitteista, jotka on huomioitava johtosääntöluonnossa sekä laadittavassa alueiden käyttöohjeessa.

Johtosääntöluonnos

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa johtosääntöluonnokseen.

Kainuun liitto toimittaa Kainuun Prikaatille voimassa olevien Kainuun maakuntakaavojen alue- ym. varausten tiedot erillisellä asiakirjalla."

3) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja maankäyttöasiantuntija Martti Juntunen ovat 9.12.2020 antaneet Kuhmon kaupungille seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN LUONNOS MAANTIE 900 VÄLILLÄ KANTOLANKUJA - PAJAKKAKOSKEN SILTA, KUHMO

Kuhmon kaupunki on pyytänyt Kainuun liiton lausuntoa maantien 900 (Hyryntie) asemakaavan muutoksen luonnoksesta.

Suunnittelualaue sijaitsee Kuhmon keskustan länsipuolella olevalla maantien 900 alueella välillä Kantolankuja - Pajakkakosken silta. Alueella on voimassa oleva yleiskaava ja asemakaava. Alue rajoittuu teollisuusalueisiin (T) ja virkistysalueisiin. Kaakkoispuolella suunnittelualuetta on asuin-kortteleita (AO). Alue on rakennettua ympäristöä.

Suunnitteluhankkeen tavoitteena on laatia asemakaavan muutos, joka mahdollistaa Hyryntien linjauksen siirron ja Kuhmo Oy:n sekä Kuhmon Lämpö Oy:n teollisuuskortteleiden laajenemisen etelään tulevaisuuden investointeja varten.

Kaavamuutos etenee samanaikaisesti tie- ja rakennussuunnitelman laadinnan kanssa.

Asemakaavaluonnos

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa asemakaavan luonnokseen."

4) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja maakuntajohtaja Pentti Malinen ovat 15.12.2020 antaneet ympäristöministeriölle seuraavan sisältöisen lausunnon:

LAUSUNTO VALTAKUNNALLISESTI ARVOKKAIDEN MAISEMA-ALUEIDEN PÄIVITYSINVENTOINTIIN TEHTYISTÄ MUUTOKSISTA

Ympäristöministeriö on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointiin tehtyihin muutoksiin.

Valtioneuvosto on päättänyt valtakunnallisesti arvokkaista maisema-alueista ja niiden kehittämisestä 5.1.1995. Päätös sisälsi 156 valtakunnallisesti arvokasta maisema-alueita. Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ovat edustavia esimerkkejä suomalaisesta kulttuuri- ja luonnonperinnöstä. Maisema-alueiden avulla tahdotaan tukea suomalaisen maaseudun elinvoimaisuutta, sillä kulttuurihistoriallisesti arvokas maisema perustuu edelleen jatkuviin alkutuotannon elinkeinoihin.

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet on inventoitu uudestaan vuosina 2010-2014. Päivitysinventoinnin ohjausryhmän (MAPIO) laatima esitys valtakunnallisesti arvokkaista maisema-alueista on asetettu julkisesti kuultavaksi ja lausuntokierrokselle 2016. Saatu palaute on käsitelty ympäristöministeriössä ja sen pohjalta on toteutettu täydentäviä inventointeja useilla alueilla vuoden 2018 aikana. Täydentäviin inventointeihin ja muihin alueita koskeviin tietoihin tukeutuen ympäristöministeriö on päivittänyt esitystään ja pyytää nyt lausuntoja ja kannanottoja muutetuista aluerajoista, uusista alueista sekä kahdesta poistettavaksi esitettävästä alueesta. Lausunnoissa toivotaan myös kommentoitavan näiden alueiden aluekuvauksia, mikäli niistä löytyy huomautettavaa.

Maisema-alueiden päivitysinventoinnin tavoitteena on tuoda maiseman arvoja esittelevä taustatieto osaksi suunnittelu- ja kaavoitusprosesseja, ei pysäyttää maiseman kehitystä tai rajoittaa elinkeinotoimintaa.

Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden oikeus- ja muut vaikutukset

Alueen sisältyminen maisema-alueelle ei pääsääntöisesti aiheuta suoria maanomistajiin kohdistuvia oikeusvaikutuksia, vaan oikeusvaikutukset syntyvät välillisesti maankäytön suunnittelussa ja lupamenettelyissä.

Maisema-alueet eivät sellaisenaan estä maataloustoimintaan liittyvää uutta rakentamista tai metsätaloustoimintaa. Uudisrakentamisen luvitus esimerkiksi etenee maisema-alueilla maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti, ja luvista päätetään asianomaisissa kunnissa. Maisema-alueilla on

myös mahdollista harjoittaa metsätaloutta Tapio Oy:n Metsänhoidon suositusten mukaisesti.

Maisema-alueiden kannalta ratkaisevia maankäytön suunnittelun välineitä eli kaavoja ovat erityisesti yleispiirteiset kaavat eli maakuntakaava ja yleiskaava. Tavallisimmin maisema-alueista voi koitua maanomistajiin kohdistuvia vaikutuksia, kun alueelle laaditaan yleiskaava. Kunta laatii ja hyväksyy yleiskaavan. Mahdollisista maankäytön rajoituksista päätetään silloin kunnassa tapahtuvan valmistelun myötä. Joillekin alueilla voi tulla laadittavaksi myös yleiskaavaa yksityiskohtaisempi asema-kaava.

Maisema-alueista voi seurata maanomistajiin kohdistuvia vaikutuksia myös haettaessa tarvittavia lupia rakentamista tai muita toimenpiteitä (rakennusluvut, toimenpideluvat, maisema-työluvut, purkamisluvat sekä poikkeamisluvat) varten sekä suunnittelutarveratkaisuissa. Rakennusluvan myöntäminen suunnittelutarvealueella, jolle ei ole hyväksytty asema-kaavaa, edellyttää että esimerkiksi rakentaminen sopii maisemaan eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä sekä virkistystarpeiden turvaamista.

Maa-aineslain keskeinen tarkoitus on ohjata maa-ainesten ottamista niin, että maiseman ja luonnonarvojen suojelu voidaan turvata. Lupa aineiden ottamiseen on myönnettävä, jos ottaminen ei ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja jos asianmukainen ottamissuunnitelma (6 §) on esitetty. Maa-ainesten ottamisesta ei saa aiheutua esimerkiksi kauniin maisemakuvan turmeltumista tai luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista. Lain 3 §:n tarkoittamat haitalliset vaikutukset tulee lupaa haettaessa aina selvittää. Alueilla, joilla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on lisäksi katsottava, ettei ottaminen turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden statuksella voi olla merkitystä maa-ainesluvan myöntämisen edellytyksiä arvioitaessa.

Vaikutuksiltaan merkittävien maa-aineshankkeiden ympäristövaikutukset arvioidaan myös ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisessa menettelyssä. Tällöin hankkeen vaikutuksia arvioidaan mm. yhdyskuntarakenteeseen, rakennuksiin, maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön.

Maisema-alueiden pääpaino on elinvoimaisissa, luonnoiltaan ja kulttuuriarvoltaan monipuolisissa maatalousmaisemissa. Metsätalouden harjoittamien Tapion metsänhoitosuositusten mukaan on maisema-alueilla pääsääntöisesti mahdollista. Maisema-alueet eivät estä uudistushakkuuta. Maisema-alueilla sijaitsevilla metsätalousalueilla noudatetaan metsälakia (1093/1996). Metsälain mukaan uudistushakkuu on puunkorjuuta, jossa käsittelyalue hakataan avoimeksi alueeksi, eli kyse on käytännössä avohakkuusta. Kunta voi sisällyttää yleiskaavaan maisematyöluvan hakuveloitteen metsän hakkuuseen valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella.

MRL:ssä on esitetty erikseen tuulivoimarakentamista koskevia erityisiä

säännöksiä, joissa myös mainitaan maisema-arvot. Laadittaessa MRL:n 77 a §:ssä tarkoitettua tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa, on yleiskaavaa koskevien yleisten säädösten ohella huolehdittava siitä, että suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön. Ympäristöministeriö on laatinut tuulivoimarakentamista koskevat ohjeet, joissa todetaan että yksityiskohtaisessa suunnittelussa on varmistettava, että valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät Pääsääntöisesti valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet katsotaan tuulivoimarakentamiselle soveltumattomiksi, ja niiden läheisyys voi vaikuttaa rakennushankkeen toteutumiseen. Hankkeen toteutuskelpoisuuden arvioi kunta tai maakunnan liitto kaavoituksen yhteydessä.

Valtakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille on mahdollista saada taloudellista tukea, jolla edistetään paikallista tai yhteisöperustaista maisemanhoitoa. Valtakunnallisen maisema-alueen status on yksi peruste rakennusperinnön hoitoon ja saariston ympäristöhoitoon kohdistuvia valtionavustuksia myönnettäessä ja luonnonsuojelulain mukaisia maisemanhoitoalueita perustettaessa. Maisema-arvot voidaan ottaa huomioon myös maatalouden ympäristötuen tai Leader-toiminnan yhteydessä. Lisäksi maisema-alueiden hoitamiseksi ja ylläpitämiseksi voi saada hanke- rahaa esimerkiksi ELY-keskuksilta.

Päivitysinventointiin tehdyt muutokset Kainuussa

Valtioneuvoston 5.1.1995 tekemän periaatepäätöksen mukaan Kainuussa on viisi (koko maassa 156) valtakunnallisesti arvokasta maisema- aluetta: 1. Kajaanin Paltaniemi, 2. Paltamon Melalahti-Vaarankylä, 3. Puolangan Joukokylä-Kempasvaara sekä 4. Sotkamon Naapurivaara ja 5. Vuokatti. Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventoinnissa 2010–2014 on ehdotettu muutoksia valtakunnallisesti merkittävien maisema-alueiden rajauksiin ja uutena 6. Vienalaisykylien kulttuuri- ja eränkäyntimaisemat Suomussalmella. Vienalaisykylien kulttuuri- ja eränkäyntimaisemat on nykyään statukseltaan maakunnallisesti arvokas maisema-alue. Kainuun liitto on antanut lausunnon valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventoinnista 22.2.2016, Dnro 9/11.05.02/2016.

Täydentäviin inventointeihin ja muihin alueita koskeviin tietoihin tukeutuen ympäristöministeriö on tehnyt muutoksia valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointiin Kainuussa kahteen alueeseen:

- Melalahden ja Vaarankylän kulttuurimaisemaa (Paltamo) esitetään jatkettavaksi Vaarankylään ja Kiehimänvaaraan sekä Melalahden edustan vesialueille nykyisen maisema- aluerajauksen mukaisesti (Valtioneuvosto 1.5.1995).
- Vuokatin vaarajonon ja rantakylän (Sotkamo) alueesta esitetään poistettavaksi Vuokatin urheilupuiston sekä loma- ja laskettelukeskuksen alue.

Paltamon kunnanhallitus on todennut lausunnossaan 9.9.2019 § 223, että Vaarankylän ja Kiehimänvaaran maisemallisia arvoja tulee tarkastel-

la uudelleen. Kunta toteaa, että tarkastelu tehdään täydentämällä maisema-alue selvitystä.

Sotkamon kunnanhallitus on antanut lausunnon valtakunnallisesti arvokaiden maisema-alueiden päivitysinventoinnista 16.2.2016 § 51. Lausunnossa kunta on esittänyt, että maisema-alueen rajausta muutetaan siten, että Särkisen itä- ja pohjoisrannat sekä Vuokatin vaaran länsi- ja itärinteiden matkailualueet eivät sisälly valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen.

Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointiin tehdyt muutokset

Kainuun liitto pitää hyvänä, että Kainuun kuntien esittämät muutokset valtakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin on otettu huomioon alueiden jatkovalmistelussa. Myös asian edelleen valmistelussa asianomaisten kuntien esittämät näkemykset on tärkeää ottaa huomioon.

Kainuun liitto kannattaa valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden tavoitetta tukea suomalaisen maaseudun elinvoimaisuutta. Alueiden elinvoimaisuuden kannalta on tärkeää, että maisema-alueilla sallitaan elinkeinojen kehittäminen sekä siihen liittyvä rakentaminen.

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointiin tehtyihin muutoksiin."

5) Maakuntajohtaja Pentti Malinen ja aluekehityspäällikkö Paula Karppinen ovat 3.12.2020 antaneet lausuntopalvelu.fi -palvelun kautta seuraavan sisältöisen lausunnon koskien valtioneuvoston asetusta kunnan maksusuudesta ja nopean laajakaistayhteyden vähimmäisnopeudesta laajakaistahankkeessa:

"Kainuun liitto kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston asetuksesta kunnan maksusuudesta ja nopean laajakaistayhteyden vähimmäisnopeudesta laajakaistahankkeessa.

Pidämme tärkeinä kaikkia toimenpiteitä, joilla edistetään toimivien, tasa-laatuisten ja huippunopeiden tietoyhteyksien toteutumista kaikkialle Suomeen. Emme hyväksy asetuseronnoksessa tehtyä esitystä kunnan maksusuudesta ja vastustamme esitystä koskien nopean laajakaistayhteyden vähimmäisnopeudesta laajakaistahankkeessa. Asetuseronnoksen mukaan vuonna 2020 tyydyttäisiin vähemmän edistykseen tavoitteisiin kuin vuonna 2009, eikä tämä ei ole hyväksyttävää. Lakiehdotuksen asetuseronnos ei ole EU:n eikä Suomen tavoitteiden mukainen.

Kainuun liiton muutosehdotukset julkisella tuella rakennettaville yhteyksille ja hankkeiden kuntaosuuksiin ovat:

- vähimmäisnopeus on saapuvassa ja lähtevässä liikenteessä oltava vähintään 100 Mbit/s
- yhteyksien tulee olla symmetrisiä,
- yhteyksien vähimmäisnopeus on voitava nostaa helposti

1Gbit/s/1Gbit/s nopeuteen,

- tavanomaisissa ruuhka-aikaolosuhteissa laajakaistayhteyden on toimitava häiriöttömästi ja toteutuvan vähimmäisnopeuden on oltava saapuvassa ja lähtevässä liikenteessä vähintään 90 % edellä mainituista nopeuksista (100 Mbit/s tai 1Gbit/s) ja

- kaikkien kuntien maksuosuus on joko poistettava tai mikäli katsotaan välttämättömiksi, saisivat olla enintään kahdeksan (8) prosenttia

Perusteluina kannanottoon Kainuun liitto esittää seuraavaa:

Julkisten ja yksityisten palvelujen yhä nopeammin ja laajemmin siirtyessä verkkoon sekä paikkariippumattoman työn yleistyessä ovat kattavat ja toimintavarmat tietoliikenneyhteydet entistä tärkeämpiä kaikkialla ja kaikille Suomessa. On tärkeää tukea yhteyksien rakentamista yhteiskunnan tuella myös niille alueille, minne yhteydet eivät markkinaehtoisesti tule rakennetuiksi.

Syrjäisten ja maaseutualueiden näkökulmasta on tärkeää, että niiden asukkaille taataan julkisin varoin häiriötön, tasalaatuinen ja riittävä yhteysnopeus molempiin suuntiin. Luotettavat tietoliikenneyhteydet ovat osoittautuneet erityisesti kuluvan vuoden aikana merkittäväksi perusinfraaksi ja perusedellytykseksi digitaalisten palvelujen toiminnalle, niiden kehittämiselle ja laajalle käyttönotolle, tärkeiksi myös huoltovarmuuden kannalta. Kannatettavaa on, hallituksen esityksen mukaisesti (HE 221/2020), että jatkossa tuetun laajakaistarakentamisen piiriin kuuluisivat yritysten ja julkishallinnon toimipaikkoihin sekä pysyvien asuntojen lisäksi vapaa-ajan asuntoihin toimitettavat liittymät.

Laajakaistaverkkojen alueellisen kattavuuden varmistaminen on tärkeää. Tulevassa ohjelmassa tulisi pystyä mahdollistamaan aiemman ohjelman alkuaian hankkeiden erilaisten tukikelpoisuusehtojen (2 km sääntö) liian korkeiksi nousseiden tilaajayhteyksien vuoksi rakentamatta jääneiden alueiden ja liittymien rakentaminen.

1 § Kuntien rahoitusosuus

Kainuun liitto esittää, että kunnan omarahoitusosuudesta luovuttaisiin kokonaan.

Jotta mahdollisimman monella kunnalla olisi mahdollisuus osallistua laajakaistarakentamisen tukiohjelmaan ja sen mukaiseen rakentamiseen, ei kunnan omarahoitusosuus saisi olla este hankkeiden toteuttamiselle. Mikäli kunnalla ei ole mahdollista rahoittaa esitetyn kuntaosuusprosentin mukaisesti, estää se myös valtion tuen hakemisen. Tämä johtaa näiden kuntien asukkaiden eriarvoistumiseen ja jäämiseen digitalisaatiokehityksen ulkopuolelle. Näemme, että nopeat laajakaistayhteydet ovat kansalaisten peruspalvelu ja niiden rakentamisen vahva tukeminen alueilla, joilla yhteydet eivät rakennu markkinaehtoisesti, on julkisten palvelujen digitaalisen siirtymän valossakin mitä suurimmassa määrin valtion tehtävä.

Valtion tuki tulee olla vähintään 66 % ja se tulisi nostaa mielellään samalle tasolle, kuin maaseuturahaston kyläverkkohankkeille myöntämän tuki eli 70 %. Näin eri tukimahdollisuuksia voitaisiin käyttää joustavasti ja ne olisivat tukiehdoiltaan samankaltaisia. Kunnilla olisi mahdollisuus ha-

lutessaan osallistua ryhmäpoikkeusasetuksen puitteissa hankkeiden tukemiseen. Tämä parantaisi harvaan asuttujen alueiden hankkeiden toteutumista ja kannattavuutta. Mikäli kuntien osuus on aivan välttämätön, saisi se jatkossa olla pienin asetuksen mukaan suunnitellusta eli korkeintaan kahdeksan (8) prosenttia rakentamisen kokonaiskustannuksista.

Kainuun kunnat sijoittuisivat asetuksesityksen mukaan jatkossa lähes kaikki korkeimman (33 %) omarahoitusosuuden luokkaan pl. Hyrynsalmi ja Paltamo, joissa osuus olisi alin eli kahdeksan (8) prosenttia. Paltamon, joka ei vielä ole osallistunut laajakaistarakentamisen tukiohjelman mukaiseen rakentamiseen aiemman korkeamman kuntaosuutensa vuoksi, kynnystä osuuden aleneminen madaltaisi. Puolestaan maakuntakeskus Kajaanin tilanne pysyisi ennallaan eikä uusikaan ohjelma edistäisi kaupungin keskusta-alueita ympäröivän laajan maaseutumaisen alueen kotitalouksien tai vapaa-ajan asuntojen tietoliikenneyhteyksien rakentamista. Myöskään erittäin hajallaan olevan harvan asutuksen Kuhmon kaupungin korkeimpaan omarahoitusosuusluokkaan nostaminen ei tunnu kohtuulliselta.

Lakia täydentävän asetuksen liitteenä on esitetty kriteerit ja kaava kuntien omarahoitusosuuden määrittelystä sekä sen perusteella kuntien jakautumisesta eri osuusluokkiin. Kainuun liitto toteaa, että esitysluonnoksessa ehdotettu maksujärjestelmä ei ole oikeudenmukainen harvaan asuttuja kuntia kohtaan missä rakentamiskustannukset ovat korkeat pitkien etäisyyksien, harvan ja hajallaan olevan asutuksen vuoksi. Taloudellisen kantokyky laskeminen yhden vuoden lukujen perusteella ei tunnu kestävältä tavalta. Kuntaosuuden kriteereiksi esitetty omarahoituksen perustuminen taseen kumulatiiviseen yli/alijäämään, tulisi ainakin poistaa kriteereistä, koska sillä ei ole merkitystä hankkeen taloudellisen onnistumisen eikä kunnan sitoutumisen näkökulmasta.

2§ Nopean laajakaistan vähimmäisnopeus

Kainuun liiton näkemyksen mukaan hallituksen asetusaluoslaajakaistarakentamisen tukemisesta ja laajakaistayhteyden vähimmäisnopeudesta ei ole hyväksyttävissä. Aiemmista linjauksista yhteysnopeuksien ja niiden nostomahdollisuuksista ei ole syytä luopua eikä tuoda teknologia-neutraaliutta tuettavan toiminnan piiriin.

Aiemmassa lakiluonnoksessa lähtökohtana oli Marinin hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti, että tukea voitaisiin myöntää nopeiden laajakaistayhteyksien eli vähintään symmetrisen nopeudeltaan 100 Megabitin sekunnissa mahdollistavien yhteyksien rakentamiseen. Nyt käsiteltävänä olevassa esityksessä tukiohjelman ehtoja muutettaisiin siten, että tukikelpoiselta nopealta laajakaistayhteydeltä ei vaadittaisi enää lataus- ja lähetysnopeuden symmetrisyyttä. Tuettavien laajakaistayhteyksien pitäisi kuitenkin edelleen olla edistyskellisiä ja tasalaatuisia myös ruuhka-aikaolosuhteissa.

Kainuun liitto katsoo, että julkista rahoitusta tulee jatkossakin kohdentaa vain laajakaistayhteyksiin, joissa vähimmäisnopeus on 100 Mbit/s sekä saapuvassa että lähtevässä liikenteessä. Tuettavien yhteyksien nopeus tulisi myös olla helposti nostettavissa yhteen gigabitin sekunnissa EU:n asettaman tavoitteen mukaisesti. Yhteiskunnan tuella rakennettavien tie-

toliikenneyhteyksien tulee pystyä luotettavasti vastaamaan kehitykseen ja muuttuviin toimintatapoihin mm. etäterveydenhuollon, etätyöskentelyn, yleistyvien kaksisuuntaisten virtuaalisten palvelujen kasvussa ja yritysten yhteyksien tarpeissa."

Lisätietoja lausunnoista nro 1-4 antaa suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen, puh. 044 710 0864 ja lausunnosta nro 5 aluekehityspäällikkö Paula Karppinen, puh. 044 710 0867 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee annetut lausunnot tiedoksi.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.
